

Статут на съдиите по шахмат на БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ПО ШАХМАТ

Права и задължения на съдията по шахмат

1. Съдия по шахмат може да бъде всеки пълнолетен гражданин, отговарящ на минималните изисквания за получаване на съдийски категории, утвърдени от Републиканската спортно-съдийска колегия по шахмат (РССК).
2. *Съдиите по шахмат имат следните права:*
 - 2.1. Да ръководят състезания по шахмат.
 - 2.2. Да участват в работата на РССК и Съдийската комисия (СК) към БФ Шахмат.
 - 2.3. Да предлагат и бъдат избирани в ръководните органи на РССК.
 - 2.4. Да участват в съдийски курсове и семинари.
3. *Съдиите по шахмат имат следните задължения::*
 - 3.1. Да познават задълбочено Правилника на шахматната игра и всички останали правилници на Международната шахматна федерация (ФИДЕ), като следят за тяхното спазване от всички без изключение.
 - 3.2. Да ръководят обективно и принципно шахматните състезания.
 - 3.3. Да следят и се информират редовно за промените в Правилниците на ФИДЕ.
 - 3.4. Да проверяват предварително условията за провеждане на състезанието, както и наличието на необходимото оборудване.
 - 3.5. Да спазват принципите, установени в Европейската харта на спорта, Етичния кодекс на спорта, Конвенцията за насилието и лошото поведение, както и тези за честна игра.
 - 3.6. Да се явяват в официално облекло на състезанията, които ръководят.
 - 3.7. Да предават докладите от съдийските състезания в СК и БФ Шахмат в регламентирания от СК срок.

Система на категоризация и класификация на съдиите

4. Съдийските категории по шахмат във възходящ ред са *трета, втора, първа, републиканска, ФИДЕ съдия и международен съдия.*
5. Категориите *първа, втора, трета* и *републиканска* се утвърждават от Съдийската комисия при БФ Шахмат.
6. Категориите *ФИДЕ съдия* и *Международен съдия* се утвърждават от Съдийската комисия при ФИДЕ.

Система на квалификация на съдиите по шахмат

7. Званието “Съдия по шахмат” се получава след редовно участие и завършване с успешно полагане на изпит на курс за съдии.
8. Курсовете за съдии по шахмат се организират от шахматните клубове и СК.
9. Лектори на курсовете за съдии по шахмат могат да бъдат само изявени съдии от Републиканска и по-висока категории.
10. Лекторите, участващи в курс за шахматни съдии, не могат да бъдат по-малко от трима души, които солидарно участват при подготовката и провеждането на курса и полагането на изпита.
11. Съдиите от републиканска категория, по предложение на СК към БФ Шахмат могат да кандидатстват пред ФИДЕ за получаване на *международна категория*, в случай, че отговарят на изискванията на ФИДЕ и успешно положат предварителен изпит пред СК.

12. Минималните изисквания за получаване на съдийски категории са както следва:

12.1. За получаване на *трета категория* се изисква завършен съдийски курс и успешно положен изпит.

12.2. За получаване на *втора категория* се изисква завършен съдийски курс и успешно положен изпит, да е участвал като зам. главен съдия или в съдийски екип в минимум 2 турнира през последните 5 години. Втора категория може да се получи най-малко една година след получаване на трета категория.

12.3. За получаване на *първа категория* се изисква завършен съдийски курс и успешно положен изпит, да е участвал като главен или зам. главен съдия в минимум 4 турнира от два различни типа през последните 5 години. Първа категория може да се получи най-малко една година след получаване на втора категория.

12.4. За получаване на *републиканска категория* се изисква завършен съдийски курс и успешно положен изпит в годината на кандидатстване, да е участвал като главен или зам. главен съдия в минимум 4 турнира от два различни типа от Националния календар през последните 5 години. Републиканска категория може да се получи най-малко 2 години след получаване на първа категория.

12.5. Изискванията за получаване на категориите *ФИДЕ съдия* и *международен съдия* се определят от ФИДЕ. Кандидатите за тези звания е необходимо да имат най-малко 2 години стаж от получаването на републиканска категория и да са положили успешно предварителен изпит пред СК.

Координиране и контрол на категоризацията и обучението на шахматните съдии

13. Съдийската комисия е помощен орган на БФ Шахмат.

14. Съставът на Съдийската комисия се избира на Конференция на Републиканската спортно-съдийска колегия.

15. Категоризацията на съдиите по шахмат в България се ръководи от СК при БФ Шахмат

16. Преминаването от една съдийска категория в друга по-висока се утвърждава от СК при задължително представяне на протокол от проведен курс за квалификация на шахматни съдии.

Спорове и арбитраж

17. Възникналите по време на състезание спорове се отнасят до Турнирен комитет, изграден непосредствено преди началото на самото състезание. Решенията на турнирния комитет са окончателни за съответното състезание.

18. Възникналите съдийски спорове извън състезанието се отнасят до СК, която дава отговор на всички принципни спорни казуси.

Регистър на съдиите по шахмат

19. БФ Шахмат води регистър на шахматните съдии.

20. БФ Шахмат издава съдийски карти с актуална снимка и отразяване на актуалната категория на съдията.